

KAPITEL III ■ ARBETSTID ■ Ordinarie arbetstider ■ Periodarbetstid

KAPITEL III ARBETSTID

§ 9 Periodarbetstid

Ordinarie arbetstid

mom. 1 I sådant arbete enligt 7 § i arbetstidslagen där arbetstiden ordnas som periodarbete är den fulla ordinarie arbetstiden högst 76 timmar 30 minuter under en 2 veckors period, högst 114 timmar 45 minuter under en 3 veckors period och högst 153 timmar under en 4 veckors period.

En anställd får åläggas högst sju på varandra följande arbetsskift i arbetsskiftförteckningen.

Tillämpningsanvisning

Bestämmelserna om periodarbetstid kan tillämpas endast i de arbeten och verksamhetsenheter som nämns i 7 § i arbetstidslagen, såsom bl.a. sjukhus, omsorgsinrättningar, hälsocentraler, barndaghem som håller öppet dygnet runt inklusive gruppfamiljedaghem och hem för handikappade, sommarkolonier, flyktingcentraler och servicehem för äldre samt inom hemservicen (ArbetstidsL 7 § 1 mom. 7 punkten). När arbetstiden ordnas för personalen på dessa arbetsplatser står två alternativa arbetstidssystem till buds:

- 1 ett system i enlighet med 7 § i arbetstidslagen, om vilket det finns bestämmelser i denna paragraf, eller
- 2 ett system i enlighet med 6 § i arbetstidslagen, om vilket det finns bestämmelser i § 7 i detta kapitel.

Kommunen eller samkommunen ska välja det arbetstidssystem som är det mest ändamålsenliga med tanke på verksamheten och skötseln av tjänste- eller arbetsuppgifterna. Angående arbetsskiftförteckningen se § 30.

I periodarbete har arbetstiden per vecka eller per dygn inte definierats, och det är inte möjligt att särskilja övertidsarbete per dygn och övertidsarbete per vecka.

Det är motiverat att använda en utjämningsperiod som överstiger tre veckor endast när det behövs med tanke på verksamheten.

KAPITEL III ■ ARBETSTID ■ Ordinarie arbetstider ■ Periodarbetstid

mom. 2 Om anställningen inte fortgår en hel arbetsperiod är den ordinarie arbetstiden per kalenderdag i genomsnitt 7 timmar 39 minuter, dock högst 38 timmar 15 minuter per kalendervecka.

Tillämpningsanvisning

Bestämmelsen tillämpas när anställningen börjar eller slutar mitt under en arbetsperiod eller när anställningen är kortare än en arbetsperiod.

Arbetstiden under söckenhelgsperioder

mom. 3 Under de arbetsperioder i vilka det ingår en i § 7 mom. 2 nämnd arbetstidsförkortande söckenhelg eller helgdagsafton är den ordinarie arbetstiden under perioden 7 timmar 39 minuter kortare för varje ovan nämnd dag än vad som bestäms i mom. 1 och 2. I deltidsarbete minskas arbetstiden under sådana arbetsperioder proportionellt så att den för varje arbetstidsförkortande söckenhelg nedsätts med den andel av 7 timmar 39 minuter som deltidsarbetstiden utgör av full arbetstid enligt mom. 1 och 2.

Om anställningen inte fortgår en enda full arbetsperiod, förkortas den ordinarie arbetstiden för varje arbetstidsförkortande söckenhelg eller helgdagsafton som infaller under anställningen så att förkortningen står i samma proportion till ovan i detta moment nämnda förkortning som anställningens längd står till en full arbetsperiod.

Exempel

Anställningen fortgår från måndag till följande veckas onsdag (10 kalenderdagar) och den innefattar en söckenhelg. Den proportionella förkortningen på grund av söckenhelgen blir $10/14$ (10 kalenderdagar/2 veckors arbetsperiod) $\times 7,65 = 5,46$ timmar. Övertidsgränsen är 55 timmar 44 minuter.

Begränsning i fråga om tillämpningsområdet för periodarbete

mom. 4 Denna paragraf tillämpas inte på tjänsteinnehavare och arbetstagare i uppgifter som avses i 7 § 1 mom. 3 punkten i arbetstidslagen, med undantag av trafikverk, och i allmänhet inte heller på sådana tjänsteinnehavare och arbetstagare som arbetar vid i 7 § 1 mom. 2 punkten i arbetstidslagen nämnda inrättnings byggnadsarbeten eller vid deras mekaniska verkstäder eller reparationsverkstäder. Det förutsätts att det till den trafikpersonal som avses i detta moment räknas endast sådan personal vars arbetstid också hittills har ordnats som periodarbete.

KAPITEL III ■ ARBETSTID ■ Arbetstidshandlingar och nattarbete

ÖVERSKRIDANDE AV DEN ORDINARIE ARBETSTIDEN OCH ARBETSTIDS-
ERSÄTTNINGAR

— — —

§ 14 Definition av och ersättning för mertidsarbete

- mom. 1 Mertidsarbete är arbete som på arbetsgivarens initiativ utförs utöver tjänsteinnehavarens eller arbetstagarens ordinarie arbetstid, men som inte är övertidsarbete.

Tillämpningsanvisning

För den som arbetar full arbetstid inom ramen för allmän arbetstid kan mertidsarbete uppkomma endast under söckenhelgsveckor och söckenhelgsperioder.

I periodarbete kan mertidsarbete uppkomma endast för deltidsanställda arbetstagare. I en full arbetsperiod är mertidsarbete arbete som utförs utöver den ordinarie deltidsarbetstiden upp till övertidsgränsen.

- mom. 2 I byråarbete ges mertidsersättning till personer med full arbetstid för högst 2 timmar i veckan, utom under de söckenhelgsveckor som avses i § 7 mom. 2.

- mom. 3 Mertidsarbete ersätts enligt arbetsgivarens prövning antingen i pengar som en oförhöjd timlön för varje timme mertidsarbete eller i form av motsvarande ledighet.

Tillämpningsanvisning

Förutsättningarna för mertidsersättning framgår av § 21. Angående ersättning i form av ledighet, se § 25 mom. 5 och 6.

§ 15 Definition av och ersättning för övertidsarbete

- mom. 1 Övertidsarbete avser arbete som utförs på arbetsgivarens initiativ och som överskrider både den ordinarie arbetstid som antecknats i arbetsskiftsförteckningen och följande övertidsgränser:

- 1 Allmän arbetstid (§ 7) och byråarbetstid (§ 8)

Övertidsgräns per dygn:

8 timmar eller en längre tid som anges i arbetsskiftsförteckningen, men högst 9 timmar.

KAPITEL III ■ ARBETSTID ■ Arbetstidshandlingar och nattarbeteÖvertidsgräns per vecka:

Vid allmän arbetstid och byråarbetstid är övertidsgränsen per vecka 38 timmar 15 minuter. Under en utjämningsperiod som överstiger en vecka är övertidsgränsen per vecka vid allmän arbetstid dock den i arbetsskiftsförteckningen antecknade ordinarie arbetstiden per vecka och i byråarbete den i arbetsskiftsförteckningen antecknade ordinarie arbetstiden per vecka utökad med 2 timmar.

Om det i en utjämningsperiod ingår en arbetstidsförkortande söckenhelg enligt § 7 mom. 2, utgör övertidsgränsen vid allmän arbetstid den i förteckningen angivna arbetstiden per vecka utökad med 7 timmar 39 minuter för varje arbetstidsförkortande söckenhelg, och i byråarbete den i förteckningen angivna arbetstiden per vecka utökad med 2 timmar och därutöver med 7 timmar 15 minuter för varje arbetstidsförkortande söckenhelg. Den höjning av gränsen som beror på söckenhelg ska göras samma vecka som den extra ledigheten ges.

I en sådan utjämningsperiod för deltidsarbete som överstiger en vecka är övertidsgränsen 38 timmar 15 minuter multiplicerad med antalet veckor under utjämningsperioden.

Tillämpningsanvisning

Vid allmän arbetstid och byråarbetstid kan man särskilja övertidsarbete per dygn och övertidsarbete per vecka. Med övertidsarbete per vecka avses arbete som överstiger övertidsgränsen per vecka, men som inte är övertidsarbete per dygn. Övertidsarbete ersätts antingen som övertidsarbete per dygn eller som övertidsarbete per vecka, men inte som båda. Från den arbetade tiden per vecka avdras först eventuellt övertidsarbete per dygn. Om övertidsgränsen per vecka överskrids också därefter, utgör den överskjutande tiden övertidsarbete per vecka.

- 2 I periodarbete (§ 9) är övertidsgränsen det timantal som anges i § 9 och under en avbruten arbetsperiod det timantal som anges i § 16.
- 3 Vid 37 timmars arbetstid i veckan (§ 10) är övertidsgränsen 38 timmar 15 minuter per vecka eller, i en utjämningsperiod som överstiger en vecka, den nämnda arbetstiden per vecka multiplicerad med antalet veckor i utjämningsperioden.
- mom. 2 Som övertidsarbete räknas inte en utanför arbetstidslagen stående tjänsteinnehavares eller arbetstagares deltagande i möte, för vilket engångsarvode betalas.

KAPITEL III ■ ARBETSTID ■ Arbetstidshandlingar och nattarbete

- mom. 3 Övertidsarbete ersätts enligt arbetsgivarens prövning antingen i pengar eller i form av ledighet under ordinarie arbetstid på det sätt som bestäms närmare nedan eller i respektive bilaga.
- mom. 4 **Av den fastställda arbetsskiftsförteckningen ska framgå mängden ersättning i form av ledighet och hur ledigheten förläggs.** Om det i den fastställda arbetsskiftsförteckningen har antecknats att en tjänsteinnehavare eller arbetstagare ges ledighet som ersättning för övertidsarbete och den anställde insjuknar innan ledigheten börjar, flyttas den ersättning i ledig tid som antecknats under sjukledigheten så att den ges senare vid en tidpunkt som bestäms enligt § 25 mom. 5. Alternativt kan arbetsgivaren enligt prövning betala ut ersättning i pengar så som anges ovan i detta moment. Om den anställde insjuknar under den ersättande ledigheten flyttas övertidsersättningen i ledig tid från dagen efter insjuknandet till en senare tidpunkt eller ersätts i pengar så som anges ovan.

Tillämpningsanvisning

Andra tjänst- eller arbetsledigheter föranleder inte flyttning av övertidsledighet som fastställts i arbetsskiftsförteckningen.

Övriga ersättningar i form av ledighet som avses i detta kapitel flyttas inte.

§ 16 Mertids- och övertidsarbete i periodarbete under en avbruten period**Avbrott som planerats på förhand i arbetsskiftsförteckningen**

- mom. 1 **Om arbetsperioden avbryts av semester, tjänst- eller arbetsledighet eller någon annan godtagbar orsak, förkortas den ordinarie arbetstiden (övertidsgränsen) med 7 timmar 39 minuter för varje dylik frånvarodag som hade varit arbetsdag, dock högst med 38 timmar 15 minuter per kalendervecka.**

För deltidanställda betraktas som ordinarie arbetstid (mertidsgränsen) deltidarbetstidens proportionella andel av övertidsgränsen för dem som har full arbetstid.

Tillämpningsanvisning

Om arbetsdagarna inte är kända, betraktas måndag–fredag som arbetsdagar. En söckenhelg som ingår i avbrottstiden betraktas som arbetsdag, vilket innebär att den ordinarie arbetstiden inte förkortas med söckenhelgsförkortning enligt § 9 mom. 3. En söckenhelg förkortar den ordinarie arbetstiden enligt § 9 mom. 3 när den står utanför avbrottet.

KAPITEL III ■ ARBETSTID ■ Arbetstidshandlingar och nattarbete

Om arbetstagaren är frånvarande hela kalenderveckan förkortas den ordinarie arbetstiden i arbetsperioden med 38 timmar 15 minuter.

I deltidarbete är övertidsgränsen den samma som för dem som har full arbetstid.

Andra avbrott**mom. 2**

- 1 Om ett avbrott som föranletts av en sådan orsak som avses i mom. 1 ovan inte var känt en vecka innan arbetsperioden började, utgör den arbetstid utanför frånvaron som utförs utöver den ordinarie arbetstid som planerats i den godkända arbetsskiftsförteckningen övertidsarbete vid full arbetstid.

Tillämpningsanvisning

Vet man om avbrottet senast 7 dagar innan arbetsperioden börjar planeras den ordinarie arbetstiden enligt mom. 1. Om avbrottet inte var känt (7 dagar innan perioden börjar) utvisar timantalet i mom. 2 övertidsgränsen.

- 2 I deltidarbete är arbetstid utöver den ordinarie arbetstiden mertidsarbete upp till övertidsgränsen (full arbetstid enligt § 9).

Om det i arbetsperioden ingår både på förhand planerat och något annat avbrott är övertidsgränsen det timantal som avtalats ovan i § 16 mom. 1.

- 3 Om ersättning i form av ledighet har planerats i arbetsskiftsförteckningen eller om arbetstiden understiger den ordinarie arbetstiden av någon annan motsvarande orsak utgörs övertidsarbete i fallet i punkt 1 och mertidsarbete i fallet i punkt 2 av de arbetstimmar som överstiger det antal timmar man får då man räknar ihop den arbetstid utanför avbrottstiden som antecknats i arbetsskiftsförteckningen och det på förhand planerade underskottet i den ordinarie arbetstiden.

§ 17 Övertidsersättning**mom. 1 För övertidsarbete betalas i penningersättning**

- 1 en med 50 % förhöjd timlön för de 2 första timmarna övertidsarbete per dygn och en med 100 % förhöjd timlön för varje följande timme övertidsarbete per dygn, samt en med 50 % förhöjd timlön för de 5 första timmarna övertidsarbete per vecka och en med 100 % förhöjd lön för varje följande timme övertidsarbete per vecka och per dygn

KAPITEL III ■ ARBETSTID ■ Arbetstidshandlingar och nattarbete

- 2 i periodarbete en med 50 % förhöjd timlön för de 12 första övertidstimmarna under en tvåveckorsperiod, för de 18 första övertidstimmarna under en treveckorsperiod och för de 24 första övertidstimmarna under en fyraveckorsperiod samt en med 100 % förhöjd timlön för varje följande övertidstimme
- 3 alternativt ges motsvarande ledighet.
- mom. 2 Under en avbruten period i periodarbete och när en anställning börjar eller upphör mitt under en arbetsperiod ersätts övertidsarbete genom att det för de två första genomsnittliga övertidstimmarna som uträknats per arbetsdag betalas en med 50 % förhöjd timlön och för varje därpå följande timme en med 100 % förhöjd timlön. Alternativt ges motsvarande ledighet.

En med 100 % förhöjd timlön betalas eller motsvarande ledighet ges dock för timmar som överstiger övertidstimmarna ovan i mom. 1.

Som arbetsdagar betraktas också hela lediga dagar som följer av arbetstidsutjämning eller av ersättning i form av ledighet.

— — —

KAPITEL IV | SEMESTER | Semesterlön, semesterersättning, semesterpenning**KAPITEL IV SEMESTER**

— — —
§ 6 Hur semesterdagar åtgår

Huvudregel (i genomsnitt 5 arbetsdagar per vecka)

- mom. 1 När semestern bestäms räknas som semesterdagar de i semestertiden ingående dagar vilka utan semestern skulle vara arbetsdagar som hör till den ordinarie arbetstiden, om inte något annat följer av mom. 3.

Tillämpningsanvisning

När det genomsnittliga antalet arbetsdagar i en vecka räknas ut anses söckenhelger som förkortar arbetstiden och dagar som utgör ersättning i form av ledighet vara arbetsdagar. Ett nattskift anses utgöra en arbetsdag.

Om en anställd arbetar fem dagar i veckan, till exempel från måndag till fredag, från onsdag till söndag eller från tisdag till lördag, tillämpas huvudregeln i mom. 1. Likaså tillämpas mom. 1 om antalet arbetsdagar i en utjämningsperiod är till exempel 4, 5 och 6 under olika veckor, men i genomsnitt 5 arbetsdagar i veckan.

I semestertiden kan, beroende på semesterns längd, utöver arbetsdagar ingå också lediga dagar. Om alla arbetsdagar i en kalendervecka är semesterdagar kan hela kalenderveckan bestämmas vara semestertid, dvs. semestern kan sluta på en söndag.

Förutsättningarna för tillämpning av § 6 mom. 1 och 3 avgörs vid den tidpunkt då semester eller en del av den ges.

- mom. 2 **Slopat**

Arbetstidsarrangemang som avviker från det vanliga

- mom. 3 Om det i genomsnitt ingår fler eller färre än 5 arbetsdagar per kalendervecka i den ordinarie arbetstiden, inkluderas i semestertiden arbetsdagar och lediga dagar i samma proportion som annars, och semesterdagar åtgår under semestertiden enligt följande:

- — —
mom. 4 Om den ordinarie arbetstiden per dygn varierar med över 3 timmar i ett annat arbetstidsarrangemang än sådant som avses i § 9 i arbets-

KAPITEL IV ■ SEMESTER ■ Semesterlön, semesterersättning, semesterpenning

tidskapitlet (periodarbete), inkluderas i semestertiden arbetstid och ledig tid i samma proportion som annars.

— — —